

Helsinki

Tietoa huoltajille suomi toisena kielenä (S2) -opinnoista peruskoulussa

Sisällys

Johdanto	3
Kielitaidon kehitystä tukeva opetus	3
Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän valinta.....	4
Opetus, kielitaidon seuranta ja oppimäärän vaihto	5
S2-oppimäärä opetussuunnitelmassa	6
S2-opetuksen toteuttamistavat.....	6
Monikielisyys koulussa.....	7
Huoltajien rooli kielitaidontukemisessa.....	8
Oman kielen ylläpito	8

Johdanto

Tämä opas tarjoaa tietoa suomi toisena kielenä -opinnoista peruskoulussa helsinkiläisten oppilaiden huoltajille.

Se antaa vastauksia mm. seuraaviin kysymyksiin:

- Mitä suomi toisena kielenä -opetus tarkoittaa?
- Millä perusteella oppilaalle suositellaan osallistumista S2-opetukseen?
- Miten S2-opetus on kouluissa järjestetty?
- Miten huoltajat voivat tukea lastensa kielen kehittymistä?

Samat käytännöt ja tiedot koskevat pitkälti myös ruotsi toisena kielenä opintoja helsinkiläisissä kouluissa, erona se, että S2-opetuksen opetuskieli on ruotsi.

Kielitaidon kehitystä tukeva opetus

Helsingin suomenkielissä ja ruotsinkielisissä peruskouluissa tarjotaan opetusta, jossa huomioidaan erityisesti monikielisten ja maahan muuttaneiden oppilaiden oppimisen tarpeita. Tällaista opetusta on esimerkiksi valmistava opetus, oman äidinkielen opetus ja suomi toisena kielenä -opetus, johon tämä tietopaketti erityisesti keskittyy. Lisäksi kielen oppimista edistään eri oppiaineiden opetuksessa esimerkiksi sanavarastoa laajentamalla ja erilaisia tekstitaitoja harjoittelemalla.

Valmistava opetus

Valmistavaan opetukseen ohjataan oppilaita, joiden suomen/ruotsin kielitaito on alle alkeiskielen taidon (A1). Opetukseen ohjataan jotka ovat vasta muuttaneet Suomeen ja kielitaidon perusteella tarvittaessa myös Suomessa syntyneitä lapsia. Valmistavan opetuksen laajuus vastaa yhden lukuvuoden oppimäärää. Sen aikana opiskellaan suomen kieltä ja muita koulunkäyntitaitoja. Oppi las voi siirtyä esi- tai perusopetukseen jo ennen kuin on kulunut vuosi, jos hän on valmis siihen.

Oman äidinkielen opetus

Oman äidinkielen opetus on täydentävää opetusta, jota voi saada oppilas, jonka äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Oman äidinkielen opetuksen tavoite on vahvistaa oman äidinkielen osaamista niin, että oppilas pystyy opiskelemaan sillä ja käyttämään sitä muuten monipuolisesti. Huoltajan on hyvä käyttää lapsen kanssa omaa vahvaa kieltänsä sekä kannustaa ja tukea lasta kaikkien kielten oppimisessa.

S2-opetus

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä on yksi äidinkielen ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärä. Siihen ohjataan oppilaita, joiden suomen kieli taito on kehittynyt, muttei vielä riitä siihen, että oppilas opiskelisi suomea äidinkielenä. S2-opetus kehittää oppilaan suomen kielen taitoa niin, että hän pystyy toimimaan ja opiskelemaan tasavertaisesti muiden kanssa. S2-opetus kannustaa hyödyntämään muitakin oppilaan osaamia kieliä suomen kielen ja muiden aineiden opiskelussa.

Seuraavaksi saat tarkempaa tietoa suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärästä ja monikielisytyteen liittyvistä asioista koulussa.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän valinta

Äidinkieli ja kirjallisuus on kaikille oppilaille yhteinen oppiaine. Oppiaineella on eri oppimääriä. Yksi niistä on suomen kieli ja kirjallisuus (S1) ja toinen on suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2). Helsingissä opetetaan myös viittomakieli ja kirjallisuus -oppimäärää. Oppilas opiskelee yleensä S1- tai S2 -oppimäärää.

Kenelle on S2 tarkoitettu?

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) -oppimäärä on tarkoitettu oppilaalle:

- 1) jonka äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame tai jolla on muuten monikielinen tausta ja
- 2) jonka suomen kielen taito ei riitä suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän opiskeluun tai
- 3) jonka kielitaidossa on selkeitä puutteita jollakin kielen osa-alueella (osa-alueet ovat puheen ymmärtäminen, puhuminen, kirjoittaminen ja tekstin ymmärtäminen).

Opettajat, jotka opettavat oppilasta, tekevät yhdessä päätöksen, suositellaanko oppilaalle suomi toisena kielenä -oppimäärää. Huoltaja kuitenkin tekee päätöksen oppimäärästä.

Mitä vaikuttaa S2-opetuksen suosittelamiseen ja valintaan?

Oppimäärään valintaan vaikuttaa vain oppilaan suomen kielen taito suhteessa hänen ikäistensä koulunkäynnissä tarvitsemaan suomen kielen taitoon. Oppimäärän valikoitumiseen ei vaikuta osallistuminen oman äidinkielen opetukseen tai väestötietojärjestelmässä äidinkieleksi merkitty kieli. Vaikka oppilaan äidinkieleksi on merkitty suomi, oppilaalle saatetaan suositella S2-oppimäärää kielitaidon puutteiden perusteella. Ja S1-oppimäärää saatetaan suositella riittävän kielitaidon perusteella, vaikka äidinkieleksi on merkitty joku muu kuin suomi.

Joitakin esimerkkejä siitä, millaisissa tapauksissa oppilaalle yleensä suositellaan S2-oppimäärää:

- Oppilas ei pysty kommunikoimaan koulun arkitilanteissa suomen kielellä sujuvasti
- Oppilaalla on vaikeuksia seurata eri oppiaineiden opetusta ja osallistua koulun toimintaan suomen kielellä
- Oppilas puhuu suomen kieltä arkitilanteissa sujuvasti, mutta hänen kielitaitonsa ei vielä riitä eri oppiaineiden tekstien ymmärtämiseen tai tekstin tuottamiseen
- Oppilas ei lue ja/tai kirjoita vielä ikätasoonsa nähden riittävän hyvin suomeksi, jotta voisi itsenäisesti opiskella ja osallistua koulun toimintaan.

Oppilas osaa suomea sujuvasti, miksi silti suositellaan S2-opetusta?

Vastaus löytyy usein kommunikatiivisen ja akateemisen koulukielitaidon erosta. Kommunikatiivista kielitaitoa puhuja käyttää arkisessa vuorovaikutuksessa, jolloin puhuja yleensä keskustelelee konkreettisista asioista ja käyttää yksinkertaisempia lauseita. Kommunikatiivisen kielitaidon voi omaksua parissa vuodessa.

Mitä pidemmälle koulukäynti edistyy, sitä enemmän tarvitaan vaativampaa, oppiaineiden kielen ja erilaisten kielenkäyttötilanteiden hallintaa. Ylimmillä luokilla tarvitaan kieltä, joka sisältää paljon abstrakteja ilmaisuja, tekstitaitoja ja eri oppiaineisiin liittyviä käsitteitä ja tekstilajeja. Akateemisen koulukielitaidon saavuttaminen kestää yleensä viidestä seitsemään vuotta.

Huoltaja tekee päätöksen oppimäärän valinnasta annettujen tietojen pohjalta

Huoltaja ja opettaja osallistuvat äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärän (S2 tai S1) valintaan. Opettajat määrittelevät oppilaan oppimista parhaiten tukevan oppimäärän ja suosittelevat sitä huoltajille. Huoltaja kuitenkin tekee päätöksen. Sopivan oppimäärän määrittelyn perusteena on oppilaan kielelliset taidot ja hänen ikäryhmänsä opintojen kielelliset vaatimukset. Oppilaan osaamista tarkastellaan kaikilla kielitaidon osa-alueilla.

Oppimäärän valinta on pitkäkestoinen, mutta taitojen kehittyessä riittävästi S2-oppimäärän voi ja kannattaa vaihtaa S1-oppimäärään. Silloin pitää jälleen tarkastella oppilaan osaamista kielitaidon eri osa-alueilla. Opettajat kertovat huoltajille, mitä S2-oppimäärän tavoitteet ovat, miten opetusta toteutetaan ja miksi se on hyödyllistä oppilaalle.

Suomi toisena kielenä -opetus ei ole tukiopetusta. S1- ja S2-oppimäärien opiskeluun on varattu sama tuntimäärä. S2-oppimäärää opiskeleva oppilas samoin kuin S1-oppilas voi saada tukiope tusta eri oppiaineissa koulupäivän jälkeen, kun hän sitä tarvitsee. Tukiopetuksen avulla opettaja tukee oppilasta pääsemään opetussuunnitelman tavoitteisiin.

S2-oppimäärä ja jatko-opinnot

Ammatillisissa opinnoissa ja lukiossa on myös mahdollisuus opiskella suomi toisena kielenä -opintoja. Mikäli oppilaan kielitaito ei vielä riitä ammatillisiin opintoihin tai lukiokoulutukseen osallistumiseen, oppilas voi hakeutua jatko-opintoihin valmentavaan koulutukseen (TUVA, alkaen syksystä 2022), jossa tavoitteena on kielitaidon ja tarvittavien opiskelutaitojen vahvistaminen. Lukio-opintojen päätteeksi on mahdollista suorittaa suomi toisena kielenä -ylioppilaskoe.

Korkeakouluissa Opetushallitus suosittaa S2- ja S1- opintojen yhdenvertaista kohtelua korkeakouluihin hakeutuville. Tavoite on, että eroa ei tehdä sen mukaan, kumman oppimäärän opetukseen oppilas on osallistunut. Korkeakoulujen pisteytyskäytännöt vaihtelevat, joten ajantasainen tilanne kannattaa tarkistaa esimerkiksi opinto-ohjaajalta.

Opetus, kielitaidon seuranta ja oppimäärän vaihto

On tärkeää, että oppilaan kielitaidon kehittymisestä kertynyt tieto siirretään uusille opettajille, kun oppilas aloittaa koulun, vaihtaa opetusryhmää tai koulua tai hänen opettajansa vaihtuu. Kun opettajalla on heti tietoa uuden oppilaan kielitaidon tasosta, vahvuuksista ja mahdollisista tuen tarpeista, hän voi suunnitella oppilaalle parhaiten soveltuva opetusta. On erittäin tärkeää, että tietoa siirtämällä opiskelussa varmistetaan oppilaan kielentaidon kehittämisen jatkuminen ilman keskeytyksiä.

S2-opettaja ja luokanopettaja tai -valvoja perehtyvät uuden oppilaan asiakirjoihin esimerkiksi oppimissuunnitelmaan kirjattuun kielitaidon arvioon tai tarvittaessa kartoittavat oppilaan kielitaitoa. He myös seuraavat oppilaan kielitaidon kehittymistä perusopetuksen aikana. Eri kielitaidon osa-alueiden kehittymisen perusteella tarkistetaan myös oppilaan äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärän (S1 tai S2) sopivuutta ja muutetaan sitä tarvittaessa.

Jos opettajat päättävät havaintojensa perusteella suositella oppimäärän vaihtoa, siitä keskustellaan oppilaan ja huoltajan kanssa. Huoltaja allekirjoittaa lomakkeen oppimäärän vaihdosta, mikäli hän on samaa mieltä oppimäärän vaihtamisesta. Huoltaja voi pyytää perustelun, miksi hänen lapselleen on suositeltu jotakin oppimäärää. Huoltaja voi myös pyytää, että opettajat tarkistavat oppimäärän sopivuuden ja kertovat mielipiteen siitä, olisiko oppimäärän vaihtaminen suositeltavaa.

Oppimäärän vaihtaminen on kuitenkin mahdollista perusopetuksen aikana, ei kuitenkaan enää yhdeksännellä luokalla. Oppimäärän valinta on lähtökohtaisesti pitkäkestoinen, jotta kielitaidon kehittymisen jatkumo pysyy eheänä. Äidinkieli- ja kirjallisuus -oppiaineen arviointi perustuu sen oppimäärän tavoitteisiin, jota oppilas on opiskellut.

Oppilaan S2-oppimäärän opetus voidaan koulussa järjestää eri tavalla riippuen hänen kielitaitonsa kehittymisen vaiheesta ja hänen tarvitsemastaan kielellisestä tuesta. S2-oppimäärää opiskeleva oppilas voi esimerkiksi opiskella enemmän tai vähemmän samassa ryhmässä S1-oppilaiden kanssa. Koulujen käytännöt opetuksen toteuttamisesta vaihtelevat. Alempana on kuvattu, millä eri tavoin S2-opetusta yleensä toteutetaan.

S2-oppimäärä opetussuunnitelmassa

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän tavoitteet opetussuunnitelmassa ovat osittain samoja tai samansuuntaisia kuin suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärässä. S2-oppimäärää opiskelevilta oppilailta ei kuitenkaan edellytetä kaikkia samoja taitoja kuin S1-oppilailta.

S2-oppimäärään erityisenä tehtävä on kielitaidon kehittäminen oppilaan kielitaidon taso huomioiden sekä monikielisen identiteetin ja osaamisen tukeminen. Tavoitteena on auttaa oppilasta saavuttamaan riittävä kielitaito eri oppiaineiden opiskelua ja jatko-opintoja (ammattillinen koulutus, lukio, korkeakoulu) varten. Opetus antaa oppilaille välineitä kehittää kielitaitoaan jatkuvasti myöhemminkin elämässä.

S2-opetuksessa vahvistetaan oppilaan positivistista kuvaa itsestään viestijänä ja autetaan häntä hahmottamaan omia vahvuuksiaan sekä käyttämään kieltä rohkeasti. S2-opetuksessa tekstit ovat oppilaiden kielitaidon mukaan valittuja. S2-tunnilla laajennetaan sanavarastoa systemaattisesti ja keskustellaan sanojen ja ilmaisujen merkityksistä ja eroista sekä vertaillaan ilmaisutapoja eri kielissä.

S2-opetuksen aiheita ovat esimerkiksi eri oppiaineiden ja medioiden tekstit, henkilökohtainen elämä, kouluarki, ja yhteiskunnassa toimiminen. Näin suomen kielen käyttö laajenee myös koulun ulkopuolelle. Oppilasta ohjataan ilmaisemaan omia mielipiteitään ja tunteitaan tilanteeseen sopivalla tavalla sekä lukemaan erilaisia tekstejä, kuten kirjoja.

S2-opetuksen toteuttamistavat

S2-opettajat ja muut opettajat tekevät yhteistyötä äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen eri oppimäärien opettamisessa. S2-opetus järjestetään yleensä samaan aikaan kuin S1-opetus eli äidinkielen ja kirjallisuuden oppituntien aikana. Molempien oppimäärien oppilaat voivat opiskella yhdessä.

Jos opetusta antaa yksi opettaja, hän miettii opetuksen, opetusmateriaalin, tehtävät ja arvioinnin sekä S2- että S1-oppimäärän tavoitteiden ja oppilaiden kielitaidon tason mukaan. Välillä kaksi opettajaa, esimerkiksi luokanopettaja ja S2-opettaja, voi opettaa samanaikaisesti luokassa. Silloin S2-opettaja ottaa enemmän vastuuta S2-oppimäärän mukaisesta opetuksesta.

Toisinaan on tarkoituksenmukaista, että S2-opettaja opettaa osan S2-opetuksesta erillisessä ryhmässä, jolloin opetusta voidaan kohdistaa juuri niihin kielitaidon osa-alueisiin, joihin oppilailla on tarvetta. Riippumatta siitä, missä opetusryhmässä oppilas on saanut S2-oppimäärän mukaista opetusta, hänen osaamistaan ja edistymistään arvioidaan suhteessa opetussuunnitelman S2-oppimäärän tavoitteisiin. Arvioinnin tekevät oppilasta opettaneet opettajat yhdessä.

Seuraavaan on listattu esimerkkejä, miten S2-opetusta kouluissa toteutetaan. Oppilas osallistuu eri tavoin toteutettuun opetukseen koulupolkinsa varrella oppimistarpeidensa perusteella.

1.) **Eriytetty opetus äidinkielen ja kirjallisuuden tunnilla**

Yksi opettaja opettaa sekä S1- että S2-tavoitteiden mukaisesti samalla tunnilla. Oppilas saa tasolleen sopivaa oppimateriaalia ja tehtäviä.

2.) **Samanaikaisopetus**

S2-opettaja ja luokanopettaja/S1-opettaja opettavat koko ryhmää samaan aikaan ja huomioivat opetuksessa S1 ja S2-oppimäärä ja oppilaiden erilaisia taitotasoja.

3.) **Osittain erillinen ryhmä**

Oppilas saa osan opetuksesta eriytettynä opetuksena oppimäärien yhteisellä äidinkielen ja kirjallisuuden tunnilla ja osan erillisessä S2-ryhmässä. Yhteisellä tunnilla yksi opettaja, huomioi oppilaiden oppimääriä.

4.) **Erillinen S2-ryhmä**

S2-oppimäärää opiskelevat oppilaat saavat heille kohdennettua opetusta omassa ryhmässä esimerkiksi yhden jakson tai vuosiluokan ajan.

5.) **Kielellisesti tuettu samanaikaisopetus eri oppiaineissa**

Eri oppiaineiden tunneilla opetukseen voi osallistua luokan-/aineenopettajan lisäksi S2-opettaja. Opetuksen tavoitteet ovat silloinsekä S2-oppimäärän että oppiaineen tavoitteita esimerkiksi oppiaineen tekstitaitoja.

Monikielisyys koulussa

Perusopetuslain mukaan perusopetuksessa käytettävä kieli on suomi tai (ruotsinkielisessä opetuksessa) ruotsi. Vahva suomen tai ruotsin kielen hallinta on kaiken oppimisen kannalta tärkeä tavoite. Opetuksessa voidaan hyödyntää myös muita kieliä. Kun oppilas voi kotona, koulussa ja vapaa-ajallaan käyttää ja kehittää monipuolisesti osaamia kieliä, se tukee sekä kielten oppimisen että oppiaineiden oppimista.

Monikieliset oppilaat voivat käyttää osaan osaamista kieliä oppimisensa tukena koulussa. Eri oppiaineiden tunneilla oppilaat on mahdollisuus etsiä tietoa, oppiaineen keskeisiä käsitteitä sanakirjasta osaamalla kielellä tai keskustella tunnin aiheesta muulla kuin suomen kielellä. Myös huoltajat voivat käyttää kotona puhuttuja kieliä lastensa kanssa eri oppiaineista keskustellessaan.

Taitoa kommunikoida sujuvasti kahdella tai useammalla kielellä erilaisissa tilanteissa kutsutaan toiminnalliseksi monikielisuudeksi. Toiminnallisessa monikielisyudessa oppilaan eri kielet eivät toimi kokonaan erikseen, niin että toinen kieli on kotikieli ja toinen on koulu- ja yhteiskunta-kieli, vaan jokaista kieltä voi käyttää eri tilanteissalimittäin. Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaiden toiminnallista monikielisuutta.

Eri kieliin tutustuminen ja niiden vertailu kehittää kykyä tunnistaa ja oppia kieleen liittyviä asioita. Samoin saman kielen eri variaatioihin tutustuminen. Puhumalla kielistä ja niiden vertaileminen saman arvoisina puretaan mahdollisia ennakkokoluuloja eri kieliä/kieliversioita ja niiden puhujakohtaan (esimerkiksi brittienglanti tai amerikkalainenenglanti tai oman äidinkielen eri variaatiot).

On tärkeää, että oppilas kehittää jatkuvasti sekä suomen kielen että muiden, kotona ja vapaa-ajalla käyttämiensä, kielten taitoaan. Osallistuminen oman äidinkielen opetukseen on merkityksellistä. Kielen käyttäminen vain kotona ei useinkaan riitä siihen, että oppilaan kielitaito kehittyisi monipuolisesti. Kun oppilas opiskelee kielillä, joita hän osaa, hänen luottamuksensa omiin kykyihinsä vahvistuu.

Huoltajien rooli kielitaidon tukemisessa

Oman kielen ylläpito

Oman äidinkielen kehittyminen ja ylläpitäminen on lähtökohtaisesti huoltajien vastuulla. Perheissä, joissa huoltajilla on eri äidinkieliä, kumpikin huoltaja voi käyttää omaa kieltään.

Virheiden osoittaminen tai tietyn kielen puhumiseen pakottaminen ei auta kielen kehityksessä etenkin pienillä lapsilla, sillä heillä ei ole vielä kykyä tiedostaa omaa kielen käyttöään samalla tavalla. Riittää, että aikuinen toistaa lapsen puheen oikeassa muodossa ja puhuu systemaattisesti omaa kieltään.

Kielten kehittymisen kannalta ei ole kovin paljoa merkitystä, millä kielellä lapsi esimerkiksi ensin oppii lukemaan. Tärkeintä on, että taito omaksutaan ja että sitä harjoitellaan. Lapselle on hyvä tarjota monipuolisia virikkeitä (kirjoja, musiikkia, videoita, toimintaa) omalla kielellä. Mikäli materiaalia ei ole saatavilla, voi rinnalla käyttää myös muunkielistä (esim. suomenkielistä) materiaalia. Näin lapselle annetaan myös mahdollisuus vertailla ja tiedostaa eri kieliä. On luonnollista, että monikielisessä perheessä kuuluvat eri kielet samaan aikaan.

Kotona käytettävän kielen taito voi jäädä suppeaksi, ellei kielitaidon kehittämiseen panosteta. Oman äidinkielen opiskeluun osallistuminen on yksi tärkeä mahdollisuus kehittää monipuolisesti sana- ja ilmaisuväriä sekä kielellisiä taitoja.

Vinkkejä oman äidinkielen tukemiseen

- Ilmoita lapsesi oman äidinkielen opetukseen, mikäli mahdollista.
- Hyödynnä [Helmet-kirjastosta](#) ja [Monikielisestä kirjastosta](#) perheen kielellä löytyvää materiaalia.
- Katsokaa lapsen kanssa erilaisia ohjelmia ja kommentoikaa yhdessä, mitä niissä tapahtuu sekä katsomisen aikana että sen jälkeen.
- Pelaa pelejä, laula, leiki ja loruilu omalla äidinkiellellä. Erityisesti kielellä leikkiminen, erilaiset vitsit ja sanaleikit kehittävät kieltä.
- Keskustele omalla kielellä, mitä lapsi on tehnyt ollessaan muualla. Erityisesti koulusta kannattaa keskustella, jotta lapsi omaksuu myös omalla kielellä sanoja, jotka liittyvät kouluelämään.
- Yritä löytää saman kielisiä perheitä tai ihmisiä, ja järjestäkää yhteistä toimintaa, esimerkiksi tapaamisia kirjastoissa. Helsingin kaupunki tarjoaa ilmaiseksi monia tiloja, jotka voi varata maksutta [Varaamo-sivustolta](#).
- Nykyään on mahdollista järjestää etäopetusta lapsille, monet maat tarjoavat ilmaista kielinopetusta etänä. Tarkistakaa, onko sellaista saatavilla.
- Yritä löytää harrastuksia omalla kielellä. Samasta kieliyhdistyksestä voi löytyä jonkun harrastuksen opettaja, ohjaaja tai valmentaja.
- Osoita esimerkillä lapselle, että monikielisyys on rikkaus, jota voi hyödyntää monilla tavalla.

Suomen kielen taidon tukeminen

Huoltaja voi tukea ja kannustaa lastansa suomenopinnoissa riippumatta siitä, mikä on hänen oma suomen kielen taitonsa. Osoittamalla kiinnostusta ja arvostusta suomen kielen opintoja ja suomen kielellä opiskelua kohtaan huoltajat voivat ilmaista asian tärkeyden. Lisäksi huoltajat voivat ohjata lasta suomen kieltä kehittävien toimintojen pariin vapaa-ajalla. Tässä luvussa on joitakin vinkkejä siihen.

On erittäin merkityksellistä, että huoltaja omalla esimerkillä näyttää lapselle, että uutta kieltä kannattaa kehittää ja käyttää rohkeasti, sillä vain kieltä käyttämällä se vahvistuu. Tämä tarkoittaa, että kun kieltä opiskellaan, pitää erilaisissa tilanteissa harjoitella sen käyttöä, eikä odottaa, kunnes kielitaito on "tarpeeksi hyvä".

Lasta kannattaa kannustaa lukemaan suomen kielellä. Lukeminen kehittää kielitaitoa tehok- kaasti ja sujuva lukutaito on keskeistä kaikessa oppimisessa. Jos lapsen suomen kielen taitojen kehittyminen huolestuttaa huoltajia, kannattaa ottaa yhteyttä kouluun ja pyytää neuvoja.

Suomen kielen harjoittelun kannalta on hyvä, että lapsella on kavereita, joiden kanssa yhteinen kieli on suomi. Ystävän ei tarvitse itse olla natiivi suomen kielen puhuja. Myös suomenkielisistä rytmiharrastuksista (liikunta, lukeminen, musiik- ki, partio jne.) voi olla hyötyä kielen oppimisessa.

Tarjolla on paljon myös maksuttomia harrastusmahdollisuuksia.

- Eri harrastuksia voi hakea [Harrastushaku-sivustolta](#). Täältä löytyy paljon myös maksuttomia (ilmaisia) harrastuksia. Jotkut järjestöt, esimerkiksi [Pelastakaa lapset](#), tarjoavat harrastustukea.
- Helsingin kaupungin [nuorisotalot](#) ja erilaiset toimintatilat on listattu Harrastustoimintasiivustolle. Nuorisotalojen tiloissa on mahdollisuus harrastaa tai viettää aikaa muiden lasten ja nuorten kanssa turvallisessa ympäristössä.
- [Leikkipuistot](#) järjestävät erilaista kesätoimintaa ja maksuttoman lounaan alle 16-vuotiaille.
- [Kesäleirit](#) on lasten ja nuorten leiritoimintaa Suomessa järjestävien yhdistysten yhteinen sivusto.
- [Vapaaehtoisena](#) voi toimia itse tai lapsen kanssa.
- Maksuttomia liikuntakerhoja eri ikäisille, [Easysport](#)

Televisiosta (myös internetistä) kieltä voi harjoitella hausalla tavalla

- [Yle Areenasta \(Lasten Areena, Pikku Kakkonen, Yle Galaxi\)](#)
- Käytä tekstityksiä suomeksi Ylen palveluissa jaelokuvissa
- Somen (TikTok, Instagram, Youtube, blogit) kautta lapset voivat tutustua suomen kielen ja myös muiden kielen monipuoliseen käyttöön.
- Pelialustoilla online-kavereiden kanssa voikäyttää suomen kieltä.

Kirjastot ja kirjallisuus:

- [Selkokielisten kirjojen](#) käyttäminen voi auttaa kaikkia kielen oppijoita, sillä niiden kielen on yksinkertaisempaa. Myös muuta kirjallisuutta kannattaa lukea rinnalla. Samaa kirjaa voi lukea sekä omalla kielellä että suomeksi.
- Kirjastot tarjoavat myös [monenlaista kesätoimintaa](#).
- Erilaiset diplomit (esimerkiksi [Suomi vieraana kielenä lukudiplomit](#)) innostavat lukemaan.

Oppimateriaaleja internetissä suomen kielen oppimisen tueksi

Lapsille ja nuorille sopivia alkeis- ja perustason harjoituksia

- Puhutaan-sivusto
- [Papumarket](#)
- [Tähtijengi - kielen supersankarit](#) (tulostettavaa materiaalia)

Nuorille ja aikuisille sopivia alkeis- ja perustason harjoituksia

- [suomitaskussa.eu-sivusto](#)
- [Osaan suomea -sivusto](#)
- [Supisuomea-sivusto](#)
- [Ylen asiointisuomea](#)
- [Ymmärrä suomea -sivusto](#)
- [YKI-testin harjoituksia](#)
- [Kirjaston verkkokurssit kirjastokortilla](#)
- [Käts – Käytännön suomea -oppimateriaali, myös kuunteluita](#)
- [Suomen mestari -kirjojen kuuntelut](#) (vaatii rekisteröitymisen)
- [Moninet](#)
- [Finnish Phrases](#)

Helsinki